ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **I. Y.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2019, čj. OAM-472/ZA-ZA11-LE24-2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2019, čj. 13 Az 58/2019-18,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2019, čj. 13 Az 58/2019-18, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení

II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi **se nepřiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím shledal žádost žalobce (dále „stěžovatel“) o udělení mezinárodní ochrany nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla shora označeným rozsudkem Městského soudu v Praze jako nedůvodná zamítnuta. Podrobnější rekapitulace rozsudku městského soudu je s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu nadbytečná.

II. Obsah kasační stížnosti

[2] Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Namítá, že městský soud rozhodl o žalobě bez jednání, aniž by si k tomu vyžádal souhlas stěžovatele. Jelikož

byla žaloba podána jako neodkladný úkon, aniž by sepisující advokát soudu předložil plnou moc, bylo namístě, aby městský soud vyzval stěžovatele k doložení plné moci. Městský soud tak neučinil a o žalobě rozhodl. Rovněž doručování písemností v řízení před městským soudem nelze považovat za účinné. Doručení rozsudku bylo napraveno na žádost samotného stěžovatele. Jelikož soud nešetřil podmínky řízení, není již možné napravit nedoručení žádosti o souhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání. Podmínky pro rozhodnutí bez jednání proto nebyly splněny. Řízení je zatíženo natolik závažnou vadou, že napadený rozsudek nemůže obstát.

[3] Rekapitulace věcných námitek a vyjádření žalovaného k těmto námitkám je s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu nadbytečná.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že je důvodná.

[5] Stěžovatel namítá závažné procesní pochybení městského soudu, který stěžovatele nevyzval k doložení plné moci udělené advokátu Mgr. Ladislavu Bártovi pro zastupování v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Procesní pochybení se následně promítlo do vadného doručování písemností v řízení, jakož i do rozhodnutí bez nařízení jednání, přestože k tomu stěžovatel neudělil souhlas.

[6] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 12. 2008, čj. 8 Aps 6/2007-247, č. 1773/2009 Sb. NSS. Uvedl, *že „[i] ve správním soudnictví jsou podmínky řízení vnímány jako takové podmínky, za nichž soud může rozhodnout ve věci samé; jejich nedostatek tedy brání soudu vydat meritorní rozhodnutí (srov. § 103 o. s. ř. podpůrně za použití § 64 s. ř. s.). Jsou chápány jako podmínky přípustnosti procesu jakožto celku, přičemž se upínají k procesním úkonům stran či soudu.* […] *Teorie procesního práva i soudní praxe řadí mezi podmínky řízení na straně soudu především pravomoc, příslušnost, na straně účastníků řízení způsobilost být účastníkem řízení, procesní způsobilost, popřípadě též plná moc zmocněnce v případě zastoupení, úkony soudu i úkony stran jsou pak vázány společnými podmínkami– překážkou litispendence a překážkou věci rozsouzené.*“

[7] Podle § 32 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. musí zástupce účastníka řízení doložit své oprávnění účastníka zastupovat již při prvním úkonu, který ve věci učinil. Nedoložením oprávnění zastupovat vzniká pochybnost, zda zástupce skutečně vykonává v řízení práva osoby, za jejíhož zástupce se označil. Doložení plné moci zástupce je považováno za jednu z podmínek řízení. Nesplnění povinnosti stanovené v § 32 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. představuje odstranitelný nedostatek podmínek řízení. Soud je pak povinen postupovat v souladu § 37 odst. 5 s. ř. s. a vyzvat zástupce, aby doložil plnou moc nebo jiným způsobem prokázal udělení plné moci. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 2. 2019, čj. 6 As 405/2017-33, č. 3860/2019 Sb. NSS, k tomu blíže uvedl, že *„[b]yla-li žaloba podána zmocněncem jménem zmocnitele (procesní úkon byl zjevně činěn za jiného), je zákonnou povinností zmocněnce doložit soudu oprávnění zmocnitele zastupovat. Pokud tuto zákonnou povinnost zmocněnec přes výzvu soudu nesplní, je soud oprávněn žalobu odmítnout pro nedostatek podmínek řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by byl povinen vyzývat ke splnění této povinnosti vedle zmocněnce i samotného*

zmocnitele.“ Pakliže by soud k doložení plné moci nevyzval a ve věci rozhodl, zatížil by řízení vadou zmatečnosti spočívající v nedostatku podmínek řízení na straně účastníka řízení. K této vadě je Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud ze spisu městského soudu zjistil, že advokát Mgr. Ladislav Bárta za stěžovatele podal dne 31. 10. 2019 žalobu proti rozhodnutí žalovaného, aniž by přiložil plnou moc. Městský soud doručil tvrzenému zástupci poučení o možnosti namítat podjatost spolu s poučením o rozhodnutí bez jednání, nebude-li ve lhůtě sdělen nesouhlas. Shodně městský soud následně doručil napadený rozsudek, proti kterému advokát Mgr. Ladislav Bárta podal kasační stížnost, která byla usnesením zdejšího soudu ze dne 24. 2. 2020, čj. 9 Azs 10/2020-34, odmítnuta, jelikož stěžovatel ve lhůtě nedoložil plnou moc a ani neprokázal, že má vysokoškolské právnické vzdělání. Přípisem ze dne 4. 8. 2020 požádal stěžovatel prostřednictvím obecné zmocněnkyně městský soud o doručení napadeného rozsudku. Uvedl, že žalobu podal advokát Mgr. Ladislav Bárta jako neodkladný úkon podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, z důvodu jeho nekontaktnosti. To doložil potvrzením Mgr. Ladislava Bárty, který v něm uvedl, že v době podání žaloby nedisponoval plnou mocí k tomuto úkonu. Městský soud poté dne 3. 9. 2020 prostřednictvím obecné zmocněnkyně rozsudek stěžovateli doručil.

[9] Nejvyšší správní soud na základě těchto skutečností dospěl k závěru, že městský soud měl vyzvat advokáta Mgr. Ladislava Bártu k doložení plné moci jemu udělené stěžovatelem pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného, neboť ten k podané žalobě plnou moc nepřiložil a ani v žalobě netvrdil, že by byla plná moc platná i pro soudní řízení založena ve správním spise. Jelikož tak městský soud neučinil a nedostatek podmínky řízení na straně stěžovatele neodstranil, zatížil řízení vadou zmatečnosti, pro kterou je Nejvyšší správní soud povinen napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení, ve kterém si bude muset městský soud nejprve ujasnit, zda byl advokát Mgr. Ladislav Bárta oprávněn žalobu za stěžovatele podat. Nejvyšší správní soud v tomto směru podotýká, že Mgr. Ladislav Bárta byl zdejším soudem ustanoven jako zástupce stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti, zastoupení proto nepřechází do řízení před městským soudem.

[10] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud poznamenává, že bylo možné předejít těmto nežádoucím procesním důsledkům, pakliže by advokát Mgr. Ladislav Bárta v žalobě výslovně uvedl, že se jedná o neodkladný úkon, případně pokud by tuto pro řízení zásadní skutečnost městskému soudu přípisem či telefonicky sdělil poté, co mu městský soud doručoval písemnosti v řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná a napadený rozsudek městského soudu dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je městský soud vázán právními závěry uvedenými v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém rozhodnutí o věci rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[12] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2021, čj. 8 Azs 187/2020-60, byl stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát Mgr. Ladislav Bárta. Uvedený advokát žádné náklady spojené se zastoupením stěžovatele neúčtoval, rovněž z obsahu spisu nevyplývá, že by advokát nějaký úkon právní pomoci v této věci provedl, bylo proto rozhodnuto tak, že ustanovenému zástupci se nepřiznává odměna za zastupování stěžovatele a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. února 2021

Petr Mikeš
předseda senátu